

Praca dyplomowa magisterska

kierunek: architektura

Przewodnik metodyczny dla dyplomantów

Opracowanie:
Prof. dr hab. inż. arch. Piotr Marciniak
Dr hab. inż. arch. Agata Gawlak, prof. PP
Dr inż. arch. Barbara Świt-Jankowska

Poznań 2025

Przewodnik metodyczny dla dyplomantów magisterskich

Streszczenie

Przewodnik metodyczny omawiający podstawowe zagadnienia związane z przygotowywaniem pracy dyplomowej magisterskiej, od momentu wyboru promotora pracy do obrony dyplomu na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej.

Przewodnik jest ciągle rozwijanym i aktualizowanym podręcznikiem zawierającym obowiązujące wytyczne, procedury oraz wymagania formalne stawiane pracom dyplomowym magisterskim wykonywanym na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej

Został przygotowany na podstawie: Ustawy 2.0.(Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z dnia 18 lipca 2018 r. opublikowanym w Dz. U.Poz. 1668, z dnia 30 sierpnia 2018 r.) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta (Poz. 1359) oraz w oparciu o: Regulamin Studiów PP, program studiów II stopnia dla kierunku Architektura.

W swoich założeniach opracowanie niniejsze ma być również pomocą dla promotorów oraz recenzentów pozwalającą na ujednolicenie kryteriów (oraz egzekwowanie wymagań) wobec dyplomantów.

Spis treści

1. Cel pracy.....	3
2. Czynności poprzedzające pracę nad dyplomem	5
2.1. Wybór promotora pracy	5
2.2. Wybór tematu pracy.....	5
Tematy własne	5
3. Zakres pracy dyplomowej	7
3.1. Praca pisemna.....	7
3.2. Część graficzna	8
3.3. Makieta.....	9
4. Czynności kończące pracę nad dyplomem	10
4.1. Złożenie pracy dyplomowej – system APD	10
Jednolity System Antyplagiatowy – JSA	10
4.2. Kryteria oceny pracy dyplomowej	11
4.3. Obrona pracy dyplomowej	12
Prezentacja projektu	12
Część egzaminacyjna.....	12
4.4. Konkursy.....	13
5. Spis załączników.....	14

1. Cel pracy

Praca dyplomowa magisterska jest podsumowaniem całego cyklu kształcenia na studiach drugiego stopnia. Ma charakter problemowy, w której akcent położony jest na twórcze rozwiązanie zagadnień wskazanych w temacie pracy. Praca magisterska powinna zawierać rozwiązania złożonych zadań z wykorzystaniem wiedzy ogólnej i specjalistycznej, przy zastosowaniu badawczych metod teoretycznych i empirycznych. Praca magisterska realizowana jest w obszarze architektury i urbanistyki. W pracy dyplomowej powinny się znaleźć informacje o wykorzystanej literaturze i zastosowanych metodach badawczych. Podsumowanie powinno zawierać wyodrębnioną specyfikację oryginalnego wkładu autora do pracy. Ostatecznym wynikiem pracy i przedmiotem obrony powinien być projekt architektoniczny, urbanistyczny lub konserwatorski. Jako uzupełnienie pracy dopuszcza się również inne jej formy takie jak film, performance, instalacja itd., które pozwolą na zaprezentowanie pełni możliwości twórczych dyplomanta.

Praca dyplomowa magisterska jest pracą o charakterze projektowo-badawczym, w której dyplomant przedstawia projektowe rozwiązania urbanistyczne, architektoniczne, konstrukcyjne i inne branżowe, adekwatne do zakresu wiedzy i efektów uczenia się uzyskanych podczas całego cyklu kształcenia na studiach II stopnia, w tym kompetencje badawcze.

Należy pamiętać, że praca magisterska musi być wykonywana samodzielnie. Nie może być przywłaszczeniem autorstwa cudzej pracy lub jej części, tak w części pisemnej jak i graficznej. Problem plagiatu został omówiony w dalszej części przewodnika (patrz **zał. nr 3**)

Praca dyplomowa stanowi potwierdzenie uzyskanych efektów uczenia się, zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu architekta¹:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

D.W1. szczegółową problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki w zakresie rozwiązywania złożonych problemów projektowych;

D.W2. zaawansowaną problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki przydatną do projektowania obiektów architektonicznych i zespołów urbanistycznych w kontekście społecznych, kulturowych, przyrodniczych, historycznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej, integrując wiedzę zdobytą podczas w trakcie studiów;

D.W3. zasady, rozwiązania, konstrukcje, materiały budowlane stosowane przy wykonywaniu zadań inżynierskich z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego;

D.W4. problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki w kontekście wielobranżowego charakteru projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz potrzebę współpracy z innymi specjalistami;

D.W5. zasady profesjonalnej prezentacji koncepcji architektonicznych i urbanistycznych.

¹ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta (Dz.U. 2019 poz. 1359)

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

D.U1. dokonać krytycznej analizy istniejących uwarunkowań, waloryzacji stanu zagospodarowania terenu i zabudowy oraz formułować wnioski do projektowania w skomplikowanym, interdyscyplinarnym kontekście;

D.U2. zaprojektować złożony obiekt architektoniczny lub zespół urbanistyczny, kreując i przekształcając przestrzeń tak, aby nadać jej nowe wartości – zgodnie z przyjętym programem, uwzględniając aspekty pozatechniczne i integrując interdyscyplinarną wiedzę i umiejętności nabyte w trakcie studiów;

D.U3. przygotować zaawansowaną prezentację graficzną, pisemną i ustną własnych koncepcji projektowych w zakresie architektury i urbanistyki, spełniającą wymogi profesjonalnego zapisu właściwego dla projektowania architektonicznego i urbanistycznego;

D.U4. wykorzystać metody analityczne do formułowania i rozwiązywania zadań projektowych;

D.U5. przedstawić tło teoretyczne i uzasadnienie prezentowanych rozwiązań w postaci opracowania o charakterze naukowym;

D.U6. organizować pracę z uwzględnieniem wszystkich faz pracy nad koncepcją projektową.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

D.S1. efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania skomplikowanych problemów projektowych;

D.S2. publicznych wystąpień i prezentacji;

D.S3. przyjęcia krytyki prezentowanych przez siebie rozwiązań i ustosunkowania się do niej w sposób jasny i rzeczowy, także przy użyciu argumentów odwołujących się do dorobku dyscypliny naukowej, a także do twórczego i konstruktywnego wykorzystania tej krytyki;

D.S4. formułowania i przekazywania społeczeństwu informacji i opinii dotyczących osiągnięć architektury i urbanistyki, ich skomplikowanych uwarunkowań, a także innych aspektów działalności architekta; przekazania opinii w sposób powszechnie zrozumiały;

D.S5. właściwego określenia priorytetów działań służących realizacji zadania.

Należy pamiętać, że dyplom magisterski powinien stanowić praktyczne potwierdzenie projektowych możliwości twórczych dyplomanta oraz umiejętności rozwiązywania prostych problemów badawczych.

Szczegółowy opis postępowania dyplomowego jest zawarty w dokumencie: *Procedura – proces dyplomowania*.

2. Czynności poprzedzające pracę nad dyplomem

2.1. Wybór promotora pracy

Na ostatnim posiedzeniu poprzedzającym wybór Promotora Prodziekan przedstawia Radzie Wydziału listę promotorów do akceptacji, zgodnie z obowiązującym na WA PP Regulaminem. Wybór promotora następuje nie później niż na miesiąc przed końcem semestru poprzedzającego semestr dyplomowy.

Wybór Promotora jest dokonywany w dedykowanym kursie na platformie ekursy.put.poznan.pl, zgodnie z harmonogramem zamieszczonym na stronie www:

- Student wgrywa swoje portfolio do modułu zadanie oraz wybiera Promotora z listy dostępnych
- Promotor zatwierdza lub odrzuca Studenta.
- Student, którego wybór nie został zatwierdzony przez danego Promotora, ma prawo uczestniczyć w kolejnej rundzie wyboru.

Harmonogram wyboru Promotora uwzględnia trzy tury wyboru. Promotorzy, których limit miejsc został wyczerpany, nie są dostępni w kolejnej turze. Po zakończeniu wskazanego okresu Student, który nie został zaakceptowany, jest przydzielany losowo do wolnego Promotora.

2.2. Wybór tematu pracy

Na studiach II stopnia zakłada się wybór i opracowanie własnego tematu dyplomowego oraz tematów zespołowych.

Temat pracy magisterskiej wybierany jest w porozumieniu z promotorem i powinien poruszać aktualne zagadnienia związane z projektowaniem architektonicznym, urbanistycznym lub konserwatorskim, a dyplomant powinien potwierdzić możliwość uzyskania niezbędnych materiałów do jego realizacji. Trudności w zdobyciu materiałów nie są podstawą do wydłużenia czasu opracowywania pracy dyplomowej.

Tematem może być aktualny lub zakończony konkurs architektoniczny, krajowy lub zagraniczny – fakt ten należy odnotować w karcie tematu dyplomowego. Promotor pracy jest odpowiedzialny za weryfikację warunków konkursu oraz ich dostosowanie do wymagań właściwych dla pracy dyplomowej magisterskiej. Promotor powinien zwrócić uwagę na to, żeby przebieg konkursu oraz jego wyniki nie wpłynęły na jakość merytoryczną pracy oraz aby nie pojawiły się wątpliwości co do autorstwa pracy.

W przypadku wątpliwości związanych z własnym tematem pracy dyplomowej ostateczną decyzję podejmuje Dziekan.

Temat pracy dyplomowej powinien zostać wskazany przed rozpoczęciem semestru dyplomowego.

Zgłoszenie tematu następuje przez system APD, służący do obsługi procesu dyplomowania i archiwizacji prac dyplomowych (APD), działający w środowisku USOS. W ramach systemu APD kierujący pracą wraz z zainteresowanym studentem zgłaszają propozycję tematu dyplomowego (najpóźniej do końca semestru poprzedzającego semestr dyplomowy), która następnie jest weryfikowana i zatwierdzana przez trzyosobową komisję, składającą się z Prodziekana ds. Kształcenia, Dyrektora Instytutu (zgodnie z miejscem zatrudnienia promotora pracy, jego obowiązkiem jest sprawdzenie merytorycznej poprawności zgłoszonego tematu) oraz Sekretariat Instytutu (weryfikacja poprawności danych). Zgłoszenie tematów w systemie APD następuje nie później niż przed rozpoczęciem semestru dyplomowego.

We wniosku muszą znaleźć się – tytuł pracy (PL i EN) oraz opis planowanych działań projektowych, spis materiałów wyjściowych i zakres pracy dyplomowej (część pisemna, część graficzna, makieta).

3. Zakres pracy dyplomowej

Praca dyplomowa składa się z dwóch części tj. graficznej w formie plansz oraz pisemnej, w formie zwartego opracowania.

Obie części są obowiązkowe i składają się na całość pracy dyplomowej. Dyplomant przygotowuje pracę pisemną oraz część graficzną w wersji cyfrowej, dodatkowo plansze powinny być wydrukowane na sztywnym pokładzie i dostarczone na WA PP w wyznaczonym dniu (data i miejsce są każdorazowo ustalane w harmonogramie semestru dyplomowego). Wszystkie plansze są prezentowane w ramach wspólnego przeglądu prac dyplomowych, w którym uczestniczy cała kadra dydaktyczna Wydziału Architektury. Przegląd ten pełni funkcję zarówno narzędzia obiektywizacji oceny, jak i etapu rekomendowania najlepszych prac do konkursów oraz wystaw.

Dyplomant wykonuje również makietę roboczą projektowanego obiektu wraz z najbliższym kontekstem.

Zdjęcia makiety Dyplomant wgrywa wraz z pracą dyplomową do systemu USOS APD

3.1. Praca pisemna

Część pisemna powinna stanowić opracowanie o objętości szacunkowej 80-120 str. w formacie A4, w układzie pionowym. Ilość stron można zwiększyć w uzasadnionych przypadkach i po ustaleniu zakresu z promotorem pracy.

Dyplomant nie ma obowiązku wydrukowania pracy pisemnej. Praca dyplomowa magisterska powinna zostać wgrana do systemu USOS APD (w formacie pdf) w terminie zgodnym z Regulaminem studiów Politechniki Poznańskiej. Po przesłaniu pracy do systemu jest ona automatycznie przekazywana do Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). Po uzyskaniu wyniku analizy antyplagiatowej oraz weryfikacji kompletności wgranych plików przez dyplomanta, promotor akceptuje pracę w systemie, co stanowi formalny moment jej złożenia. Po zakończeniu terminu składania prac Prodziekan ds. Kształcenia ustala harmonogram obron, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie studiów. Promotor i recenzent wprowadzają swoje recenzje i oceny do systemu USOS APD; po ich zatwierdzeniu student ma możliwość zapoznania się z ich treścią.

Wykaz niezbędnych elementów pracy pisemnej:

- Strona tytułowa zgodnie ze wzorem (wzór: **zał. nr 1**),
- Spis treści,
- Streszczenie pracy w języku polskim i angielskim,
- **Wstęp** – zawiera uzasadnienie wyboru tematu, przedmiot i cel pracy, wskazanie metod badawczych wykorzystanych w pracy, a także stan badań, czyli charakterystykę wykorzystanych źródeł oraz krótki opis układu treści prezentowanych w pozostałych częściach opracowania,
- **Część badawcza** – powinna stanowić o opracowanie o charakterze naukowym, tematycznie powiązane z tematem pracy magisterskiej. W tej części Dyplomant powinien wykazać się podstawową znajomością metodologii prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie architektura i urbanistyka oraz sposobu ich prezentacji. Dokładny zakres części badawczej należy ustalić z promotorem pracy dyplomowej.
- **Część analityczna** – zawiera niezbędne analizy wynikające z jej charakteru, wysokości zabudowy, funkcji, zieleni, komunikacji, kompozycji i charakteru istniejącej zabudowy itp.). dopuszcza się graficzne rozwiązanie części analitycznej (na pierwszej prezentowanej planszy), ich umieszczenie nie jest obowiązkowe i pozostawia się je do decyzji dyplomanta,

- **Części opisowej** – zawierającej **opis projektu**: główne założenia, w tym opis podstawowych rozwiązań ideowych, estetycznych, kompozycyjnych i funkcjonalnych, w tym projekt zagospodarowania terenu (część graficzna i pisemna) zagospodarowania terenu z czytelną legendą i bilansem powierzchni zawierający (m.in. powierzchnię działki/terenu, powierzchnię zabudowy, % zabudowy, intensywność netto, powierzchnię całkowitą, powierzchnię netto, powierzchnię użytkową, kubaturę, liczbę i rodzaj mieszkań (w przypadku budynku mieszkalnego), liczbę miejsc parkingowych (w tym na terenie i w garażu podziemnym) w skali 1:500. Część opisowa powinna również wyjaśniać sposób dostępności budynku dla osób niepełnosprawnych (projektowanie uniwersalne) oraz wskazać zastosowane rozwiązania przyjazne dla klimatu, oraz wskazanie przyjętych rozwiązań technicznych i instalacyjnych.

Opis zależy od charakteru pracy. W przypadku tematu problemowego, koncepcyjnego będzie w większym stopniu uwzględniał opis idei oraz jej charakter. W przypadku podjęcia bardziej konkretnego opracowania należy zawrzeć w nim także opis przyjętych rozwiązań technicznych przyjętych w pracy; w którym należy zawrzeć najważniejsze rozwiązania materiałowe i technologiczne poszczególnych elementów budynku, zasady ochrony przeciwpożarowej; ponadto należy omówić podstawowe rozwiązania konstrukcyjne i instalacyjne. Należy w nim uwzględnić rozwiązania materiałowe i technologiczne, bilanse, zasady ochrony p. poż. oraz rozwiązania w zakresie konstrukcji, instalacji, dróg, infrastruktury, oszczędności energii, itp.

Zakres i zawartość części opisowej należy każdorazowo indywidualnie uzgodnić z promotorem.

- **Podsumowanie** – zawierające syntetyczne posumowanie uzyskanych wyników, krytyczne spojrzenie na przebieg procesu badawczo-projektowego
- Spis ilustracji (z podaniem źródeł), w tym fotografie, rysunki, szkice etc.
- Spis tabel (jeśli występują)
- Bibliografia – system cytowania i tworzenia bibliografii – sugerowany system tradycyjny (oksfordzki) (do uzgodnienia z promotorem, patrz **zał. nr 2**)
- Miniatury plansz tj. plansze, będące pomniejszeniem części graficznej do formatu A4
- Aneksy – obejmujące dodatkowe załączniki, które z racji objętości lub charakteru nie mieszczą się w głównym korpusie pracy oraz inne elementy wpływające na prezentację efektów pracy dyplomowej (np. wzór ankiety, wypis i wyrys z mpzp, „biała karta” etc.)

Edycja tekstu powinna odpowiadać przyjętym normom i standardom prac dyplomowych w zakresie doboru i wielkości fontu (max.12 pkt) oraz interlinii (1,15 lub 1,5). Zastosowane czcionka powinna umożliwiać łatwe odczytanie pracy (Arial, Times, Calibri etc.); sugeruje się zastosowanie czcionki w kolorze czarnym.

Rozdziały i podrozdziały pracy należy wyodrębnić graficznie. W pracy należy udowodnić umiejętność stosowania przypisów bibliograficznych. Wszelkie cytowania oraz fotografie powinny zostać opisane wraz z podaniem źródła.

3.2. Część graficzna

Część graficzna pracy dyplomowej powinna zostać przedstawiona na planszach o formacie 100x70 w układzie pionowym w ilości 6-8szt. (do maksymalnie 12 szt. w przypadku złożonych tematów) Plansze powinny być usztywnione, co umożliwia ich prezentację (np. druk na piance). Liczba plansz może zostać zwiększona po uzyskaniu zgody promotora pracy.

Plansze powinny zawierać:

- projekt zagospodarowania terenu (część graficzna z legendą i bilansem terenu, wszystkie oznaczenia oraz zawartość PZT powinny być zgodne z obowiązującym prawem), skala 1:500
- rzuty wszystkich kondygnacji nadziemnych i podziemnych wraz z zestawieniem pomieszczeń oraz rzutem dachu, skala uzależniona od zakresu pracy dyplomowej - do ustalenia z promotorem pracy, dopuszczalne skale: od 1:200 do 1:50
- minimum dwa przekroje, przeprowadzone w charakterystycznych miejscach (komunikacja pionowa), skala uzależniona od zakresu pracy dyplomowej - do ustalenia z promotorem pracy, dopuszczalne skale: od 1:200 do 1:50
- elewacje projektowane (jeśli to wynika z tematu pracy elewacje powinny być zestawione z zabudową istniejącą)
- aksonometria (minimum jedna, maksimum trzy) pokazujące przestrzennie budynek lub zespół budynków
- detal architektoniczny lub urbanistyczny wraz z rozwiązaniami technicznymi (w skali 1:20, 1:10, 1:5). Detal powinien dotyczyć rozwiązania fragmentu charakterystycznego dla projektowanego budynku - nie należy przerysowywać detali budowlanych znalezionych w literaturze lub Internecie
- wizualizacje projektu, pokazujące jego skalę, kontekst zabudowy istniejącej, zaprojektowane materiały oraz kolorystykę budynku.
- niezbędne opisy oraz informacje tekstowe

Dodatkowo na planszach można zawrzeć elementy przedstawione w części pisemnej, np. analizy, schematy itp. Każda plansza powinna być oznaczona kolejnym numerem, wskazującym jednoznacznie układ i kompozycję plansz. Układ graficzny wszystkich plansz powinien być czytelny, spójny i zgodny z zasadami właściwej kompozycji prac graficznych.

Na każdej planszy musi znaleźć się:

- tytuł pracy
- imię i nazwisko autora
- stopień lub tytuł naukowy, imię i nazwisko promotora
- nazwa wydziału i uczelni
- data opracowania.

3.3. Makieta

Dyplomant ustala z promotorem pracy skalę makiety, jej szczegółowość oraz technikę wykonania.

Model rzeczywisty Dyplomant dostarcza na Wydział w dniu obrony.

Makieta powinna być wykonana własnoręcznie przez Dyplomanta, nie dopuszcza się makiet wykonywanych przez profesjonalne biura. Jej charakter powinien być roboczy – zakres umożliwiający ocenę przyjętych rozwiązań formalnych i kompozycyjnych umieszczonych w najbliższym kontekście obszaru opracowania.

4. Czynności kończące pracę nad dyplomem

4.1. Złożenie pracy dyplomowej – system USOS APD

Na WA PP cały proces dyplomowania jest przeprowadzany w systemie APD.

Po zatwierdzeniu *Zgłoszenia tematu pracy dyplomowej* przez odpowiednią Komisję wnioski są przenoszone do modułu dziekanatowego, w którym powstaje praca dyplomowa. Jest to pierwszy krok przygotowania egzaminu dyplomowego. Od tego momentu temat pracy nie może zostać zmieniony.

Gdy promotor uzna, że student ma pracę gotową do egzaminu dyplomowego przekazuje w APD formularz pracy dyplomowej do wprowadzenia danych i plików przez dyplomanta. Dyplomant uzupełnia streszczenie i słowa kluczowe, w języku polskim i angielskim.

Po zapisaniu wprowadzonych danych student przez zatwierdzenie oświadcza o samodzielności napisania danej pracy.

Praca dyplomowa jest składana w formie elektronicznej. Za termin złożenia pracy dyplomowej uważa się datę zatwierdzenia pracy w systemie przez Promotora. W przypadku gdy Dyplomant wgra pracę w terminie a zatwierdzenie pracy przez Promotora odbędzie się w terminie późniejszym, Dyplomant jest zobowiązany złożyć w CSS wniosek o przedłużenie terminu złożenia pracy wraz z wyjaśnieniem.

Jednolity System Antyplagiatowy – JSA

Po przesłaniu pracy do systemu jest ona automatycznie przekazywana do Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). Czas oczekiwania na wynik badania antyplagiatowego wynosi ok.12- 48h, w zależności od zajętości serwerów. Dyplomant powinien uwzględnić czas potrzebny na badanie pracy oraz analizę i akceptację wyniku badania i wgrać pracę odpowiednio wcześniej przed regulaminowym terminem złożenia pracy dyplomowej. Po zakończeniu badania Promotor informuje o wyniku Dyplomanta. W przypadku podobieństwa pracy wyższego niż 60 % Promotor ma obowiązek pisemnie uzasadnić decyzję o zatwierdzeniu pracy do obrony. Dyplomant ma prawo dwukrotnie podmienić pliki, pod warunkiem, że praca nie została zaakceptowana w systemie przez Promotora. W każdym przypadku praca ponownie jest sprawdzana przez JSA. (Dyplomant powinien wziąć pod uwagę czas pracy systemu - stąd bezpieczny termin wgrania gotowej pracy to ok 3-4 dni przed ostatecznym terminem złożenia pracy).

Dyplomant wgrywa do systemu również załączniki graficzne:

- plansze dyplomowe - format pionowy 100x70, każda plansza w osobnym pliku, rozdzielczość: 300dpi, rozmiar pliku: do 20MB,
- zdjęcia makiety lub wizualizacje modelu wirtualnego
- oświadczenie o zgodzie na udział pracy w konkursach.

Promotor otrzymuje maila z informacją o oczekującym w systemie APD wyniku badania antyplagiatowego. Promotor przed zatwierdzeniem pracy w systemie powinien upewnić się, że w systemie znajduje się ostateczna wersja pracy dyplomowej, sprawdzić, czy zostały wgrane wszystkie załączniki graficzne i czy wgrane pliki są kompletne oraz czy otwierają się w prawidłowy sposób.

Brak załączników graficznych uniemożliwia obronę pracy dyplomowej.

Data akceptacji wyniku badaniem JSA jest uznawana, zgodnie z Regulaminem Studiów za datę złożenia pracy dyplomowej. Dyplomant powinien uwzględnić czas potrzebny na badanie pracy oraz analizę i akceptację wyniku badania i wgrać pracę odpowiednio wcześniej

przed regulaminowym terminem złożenia pracy dyplomowej². Przyjmuje się, że bezpieczny termin to ok. 48h.

Po zakończeniu terminu składania prac i zatwierdzeniu pracy przez Promotora Prodziekan ustala harmonogram obron (dzień, godzina, skład Komisji), zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie studiów. Promotor i recenzent wprowadzają swoje recenzje i oceny do systemu USOS APD; po ich zatwierdzeniu student ma możliwość zapoznania się z ich treścią. CSS umieszcza informację o składzie Komisji, terminie, miejscu i formie egzaminu dyplomowego w systemie USOS nie później niż na dwa dni robocze przed planowanym egzaminem. W przypadkach losowych skład Komisji, godzina, miejsce i forma egzaminu może ulec zmianie w dniu obrony.

Dyplomant dodatkowo składa elektronicznie w systemie USOS WEB wnioski o wydanie dyplomu, a osobiście w CSS informacje dodatkowe do suplementu w jęz. pol. (jeśli są) wraz z załącznikami potwierdzającymi ww. informacje i informacje dodatkowe do suplementu w jęz. ang. (jeśli są).

4.2. Kryteria oceny pracy dyplomowej

Praca dyplomowa podlega ocenie przez promotora pracy oraz przez recenzenta, wskazanego przez Prodziekana ds. Studenckich. Promotor pracy potwierdza pozytywną ocenę pracy dyplomowej poprzez zatwierdzenie jej w systemie. Przed zatwierdzeniem pracy Promotor powinien sprawdzić jej kompletność.

Warunkiem dopuszczenia do obrony pracy dyplomowej jest uzyskanie pozytywnej oceny recenzenta pracy. W przypadku **negatywnej recenzji** Prodziekan wyznacza dodatkowego recenzenta.

- w przypadku pozytywnej opinii drugiego recenzenta egzamin dyplomowy odbywa się zgodnie z harmonogramem.
- w przypadku negatywnej opinii drugiego recenzenta egzamin dyplomowy nie dochodzi do skutku. Dyplomant zostaje skreślony z listy studentów. Dyplomant może wznowić studia na ostatnim semestrze.

Podczas oceny pracy dyplomowej promotor oraz recenzent biorą pod uwagę następujące kryteria:

- A. Prawdliwość sformułowania zagadnienia badawczo-projektowego. Część badawcza. Metody badawcze. Prawdliwość zastosowanych rozwiązań projektowych w odniesieniu do wskazanego zagadnienia badawczego.
- B. Analiza i ocena stanu istniejącego (lokalizacja, kontekst miejsca), prawidłowość sformułowania wniosków do projektowania. Część analityczna.
- C. Odniesienie do regulacji wynikających z uwarunkowań prawnych.
- D. Ocena przyjętych rozwiązań formalnych, w tym powiązanie z otoczeniem zabudowanym i niezabudowanym (ład przestrzenny, kontekst zabudowy).
- E. Ocena zastosowanych rozwiązań funkcjonalnych, zgodnie z przyjętym programem użytkowym. Ocena stopnia dostępności (projektowanie uniwersalne).
- F. Ocena zastosowanych rozwiązań technicznych oraz ocena efektywności ekonomicznej.

² Dla studiów kończących się semestrem zimowym regulaminowy termin złożenia pracy dyplomowej to 31.01, dla studiów kończących się semestrem letnim – 30.06 (*Regulamin studiów pierwszego i drugiego stopnia* uchwalony przez Senat Akademicki Politechniki Poznańskiej, Uchwała Nr 42/2020-2024 z dnia 31 maja 2021 r.).

- G. Ocena zastosowanych rozwiązań uwzględniających wymagania rozwoju zrównoważonego oraz ochrony klimatu (woda, energia odnawialna), projekt zieleni oraz powierzchni biologicznie czynnych, wpływ inwestycji na społeczeństwo.
- H. Praca pisemna: układ i struktura tekstu, umiejętność logicznego przedstawienia procesu badawczego oraz zastosowanie warsztatu naukowego i edytorskiego.
- I. Prezentacja graficzna/plansze - zastosowanie zasad profesjonalnej prezentacji koncepcji architektonicznych i urbanistycznych, czytelność oraz kompozycja plansz projektowych.
- J. MODEL RZECZYWISTY - stopień odwzorowania przyjętych rozwiązań formalnych w odniesieniu do istniejącego kontekstu – otoczenie zabudowane i niezabudowane.

4.3. Obrona pracy dyplomowej

Obrona pracy dyplomowej magisterskiej składa się z dwóch części - prezentacja projektu (ta część jest otwarta i mogą w niej brać udział również zaproszeni goście) oraz egzamin dyplomowy (ta część jest zamknięta dla publiczności).

Prezentacja projektu

W imieniu Dziekana WA PP Przewodniczący Komisji otwiera publiczną część obrony dyplomowej magisterskiej.

Prezentacja projektu ma formę ustną i trwa ok 15-20 min. Należy przedstawić główne założenia pracy, część badawczą i sposób rozwiązania wybranego problemu badawczego oraz omówić strukturę projektowanego budynku (kontekst, zagospodarowanie terenu, bryła, funkcja, rozwiązania techniczne). Student może wykorzystać podczas omówienia pracy dyplomowej wcześniej wykonaną prezentację graficzną lub plansze projektowe. W prezentacji nie można pokazywać elementów projektu (wizualizacji, rysunków technicznych itp), które zostały wykonane po złożeniu pracy dyplomowej.

Po prezentacji projektu przez Dyplomanta Przewodniczący Komisji udziela głosu recenzentowi pracy. Recenzent odczytuje przygotowaną recenzję pracy. Następnie Przewodniczący zwraca się do Dyplomanta o ustne ustosunkowanie się do uwag i wątpliwości recenzenta.

Po udzieleniu odpowiedzi przez Dyplomanta Przewodniczący otwiera dyskusję na temat pracy dyplomowej. Udział w dyskusji mogą wziąć wszyscy obecni, zgromadzeni w sali. Po zakończeniu dyskusji Przewodniczący zamyka otwartą część obrony dyplomowej i prosi o opuszczenie sali wszystkich gości.

Część egzaminacyjna

Komisja Dyplomowa zadaje Studentowi trzy pytania na podstawie obowiązujących zagadnień egzaminacyjnych. (Nie później niż przed rozpoczęciem semestru dyplomowego Rada Wydziału zatwierdza listę obowiązujących zagadnień dyplomowych. Lista zagadnień jest opublikowana na stronie [www](http://www.wa.poznan.pl).)

Pozytywny wynik tej części egzaminu jest uzależniony od uzyskania pozytywnych ocen na przynajmniej dwa pytania. Komisja w uzasadnionych przypadkach (dwie negatywne oceny, jedna pozytywna) może zadać Dyplomantowi kolejne dwa pytania. Liczba pozytywnych ocen powinna być większa niż negatywnych. Po uzyskaniu odpowiedzi na wszystkie pytania Przewodniczący prosi Studenta o opuszczenie sali i otwiera dyskusję członków Komisji nad przedstawioną do obrony pracą dyplomową.

Po ustaleniu ocen Przewodniczący prosi Dyplomanta o powrót do sali i przedstawia mu wynik obrony.

W trakcie obrony dyplomant uzyskuje następujące oceny składające się na ostateczny wynik studiów:

- ocena za prezentację pracy dyplomowej (ocena zależy od sposobu prowadzenia prezentacji, czytelności przekazu, zachowania Dyplomanta w trakcie prezentacji oraz podczas odpowiedzi na pytania recenzenta)
- ocena pracy dyplomowej (wg kryteriów oceny, pkt 4.2)
- osobne oceny za każde z pytań egzaminacyjnych (ocena dotyczy zakresu wiedzy Dyplomanta)

Ostateczny wynik studiów ustala komisja egzaminu dyplomowego, obliczając go z zaokrągleniem do dwóch miejsc po przecinku na podstawie sumy:

- 0,6 średniej ważonej ocen z przebiegu studiów;
- 0,2 oceny pracy dyplomowej;
- 0,2 oceny z egzaminu dyplomowego

Dyplomant, który uzyskał ocenę 5,0 za pracę dyplomową jest zobowiązany do pozostawienia plansz na Wydziale. Plansze przechowywane są w archiwum Wydziału przez okres jednego roku od terminu obrony. Po upływie tego czasu Student może odebrać plansze. W tym celu składa wniosek o wydanie plansz w CSS.

4.4. Konkursy

Prace dyplomowe można zgłaszać samodzielnie lub poprzez Władze Wydziału do konkursów na prace dyplomowe, zgodnie z odrębnymi przepisami i regulaminami konkursów. Na stronie Wydziału oraz na Facebooku regularnie zamieszczane są komunikaty o aktualnych konkursach. Przez okres 6 miesięcy od daty obrony o fakcie uczestnictwa w konkursie należy poinformować wydział (CSS).

5. Spis załączników

1. Wzór strony tytułowej.
2. Bibliografia – zasady tworzenia spisu literatury oraz przypisów bibliograficznych.
3. Problem plagiatu.